

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH
VAZIRLIGI
QORAQALPOG'ISTON TIBBIYOT INSTITUTI

Ro'yxatga olingan № 23/3 - 12/11
«31» August 2023 y

KLINIK LABORATOR DIAGNOSTIKA
O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	900000 - Sog'lioni saqlash va ijtimoiy ta'minot
Ta'lim sohasi:	910000 - Sog'lioni saqlash
Ta'lim yo'nalishi:	60911100 - Xalq tabbobati

Fan/modul kodi		O'quv yili 2023-2024	Semestr 6-7	ECTS - Kreditlar 3				
	Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili Qoraqalpoq /Rus	Xaftadagi dars soatlari 6					
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)				
	Klinik laborator diagnostika	72	36	108				
2.	I. Fanning mazmuni Fanning maqsadi - Sog'liqni Saqlash tizimining birlamchi bo'g'inida jinsi, yoshidan qat'iy nazar yoki alohida shaxslarga va oila a'zolariga zamon talablariga javob beruvchi tibbiy diagnostik yordam ko'lamini amalga oshirishdir. Fanning vazifalari – – zamonaviy diagnostika usullarini o'rghanish, taxlillarni interpretatsiya qilish, turli xil kasalliklarni tashxislash; – klinik laborator diagnostikaga oid bo'lgan bilimlarni rivojlantirish; – klinik laborator diagnostika amaliyotida ishlataluvchi diagnostika tadbirlarini etarli hajmini mustaqil aniqlashni rivojlantirish; – statcionar va ambulator sharoitlarda turli xil kasalliklari bor bo'lgan bemorlarga kerakli diagnostik muolajalarini bajarish; – klinik laborator diagnostikaga kundalik amaliyotida ishlataluvchi zamonaviy laborator va instrumental tekshirish natijalarini taxlil qilishni o'rghanishni rivojlantirish; – turli xil kasalliklarda zamonaviy darajada malakali diagnostik yordam ko'rsatishni rivojlantirish; – aholi orasida sog'lom turmush tarzini targ'ibot qilishga o'rgatish.							
II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) II.I. Fan tarkibiga qo'yidagi ma'ruzalar kiradi:								
6-semestr 1-mavzu. Bioximik tekshirish usullari. Bioximik tekshirish usullari. Bioximik analizator va uni dasturlash. Bioximik tekshirishlar sifat nazorati. 2-mavzu. Gemostaz tizimi va uning tarkibi. Trombotsitlar va uni tekshirish usullari. Plazma gemostazi va tekshirish usullari. Protrombin vaqt. Protrombin indeksi. MNO. Fibrinogen va uni tekshirish usullari. 3-mavzu. Umumiy peshob taxlili. Peshob cho'kmasi mikroskopiysi. Peshobning hosil bo'lishi, peshobning umumiy tahlili. Peshobning fizik va kimyoiy xususiyatlari. Peshob cho'kmasining mikroskopiysi. Nicheporenko sinamasi. Adiss-Kakovskiy sinamasi. Reberg sinamasi. Zimnitskiy sinamasi. 7-semestr 4-mavzu. Najas laborator tahlili. Gelmintoz va sodda hayvonlar laborator tashxisi. Najas laborator tahlili, najasining fizik xususiyatlari. Najasining kimyoiy xususiyatlari,								

najasda yashirin qon. Najaş mikroskopiysi. Gel'mintoz laborator tashxisi. Nematodalar, trematodalar, sestodalar laborator tashxisi. Sodda hayvonlar laborator tashxisi.
5-mavzu. Jinsiy yo'llar bilan o'tuvchi yallig'lanish kasalliklari diagnostikasi. Jinsiy yo'llar bilan o'tuvchi yallig'lanish kasalliklar laborator diagnostikasi, qin bakterial florasi, qin tozalik darajasi.
6-mavzu. Gematologik tekshirish usullari. Qon va qon hujayralarining umumiy xususiyatlari. Gemoglobin, gemoglobin turlari. Eritrotsitlar, eritrotsitlarning miqdori. Retikulotsit va uning turlari. Eritrotsitlarning patologik shakllari, eritrotsitometriya, eritrotsitlarning osmotik rezistentligi. Eritrotsitlarning indeksi, gematokrit ko'satkichi. Eritrotsitlarning cho'kish tezligi. Trombotsitlar, trombotsitlarning miqdori, trombotsitlarning morfologiysi. Leykotsitlar, leykotsitlarning miqdori.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

6-semestr

- 1-mavzu. Bioximik tekshirish usullari.
- 2-mavzu. Gemostaz tizimi va uning tarkibi. Trombotsitlar va uni tekshirish usullari. Plazma gemostazi va tekshirish usullari.
- 3-mavzu. Peshobning umumiylahili. Peshobning fizik xususiyatlari. Peshobning kimyoviy xususiyatlari. Najaş tahlili. Gel'mintoz laborator tashxisi. Sodda hayvonlar laborator tashxisi.
- 4-mavzu. Ekssudat va transsudatlar taxlili. Balg'am taxlili.
- 5-mavzu. Jinsiy yo'llar bilan o'tuvchi yallig'lanish kasalliklari diagnostikasi.

7-semestr

- 7-mavzu. Gemoglobin va uni aniqlash usullari. Eritrotsitlar, eritrotsitlarning miqdori va aniqlash usullari. Eritrotsitlarning cho'kish tezligi.
- 8-mavzu. Leykotsitlar, leykotsitlarning miqdori. Leykotsitar formula va uni xisoblash.
- 9-mavzu. Anemiyalar laborator diagnostikasini o'tkazish.
- 10-mavzu. O'tkir leykoz laborator diagnostikasi.
- 11-mavzu. Surunkali leykoz laborator diagnostikasi.
- 12-mavzu. Immunoferment analiz. PZR taxlili.

IV. Mustaqil ta'lif va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lif uchun tavsiya etiladigan topshiriqlar:

6-semestr

1. Buyrak tosh kasalligi laborator diagnostikasi.
2. Meningit laborator diagnostikasi.
3. Sifiliz laborator diagnostikasi.
4. Gonoreya laborator diagnostikasi.
5. Qin surtmasi mikroskopiysi.
6. Spermogramma.
7. Bepushtlik laborator diagnostikasi.
8. Teri kanalari laborator diagnostikasi.
9. Koprologik surtma tayyorlash usullari

7-semestr

10. Diagnostik test tilimchalar
11. Yo'g'on tomchini tekshirish

	<p>12. Neytrofil turdag'i leykemoid reaksiya laborator diagnostikasi. 13. Eozinofil turdag'i leykemoid reaksiya laborator diagnostikasi. 14. Limfotsitar turdag'i leykemoid reaksiya laborator diagnostikasi. 15. Monotsitar turdag'i leykemoid reaksiya laborator diagnostikasi. 16. Trombozlar laborator diagnostikasi. 17. Degidrotatsiya, gipergidrotatsiya laborator diagnostikasi. 18. Mikroorganizmlar va ularning turlari.</p>
3.	<p>V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:</p> <p><i>6-semestr yakunida:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Peshobni tekshirishni, peshobning fizik va kimyoviy xususiyatlarini, peshob cho'kmasining mikroskopiyasini; 2. Najaсни makroskopik, mikroskopik va kimyoviy tekshirishni; 3. Gelmin toz va sodda xayvonlarni laborator tashxislashni; 4. Ekssudat va transsudatlarni aniqlash usullarini, makroskopik va mikroskopik tekshirishni; 5. Balg'amni bo'yashni, makroskopik va mikroskopik tekshirishni; <p><i>7-semestr yakunida:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jinsiy yo'l bilan yuqadigan kasalliklarni aniqlashni; 2. Qon surtmasini tayyorlashni, fiksatsiyalashni va bo'yashni; 3. Gemoglobin, eritrotsitlar miqdorini aniqlash usullarini, patologik eritrotsitlarni aniqlashi; 4. Trombotsit miqdorini aniqlash usullarini, trombotsitlar morfologiyanini; 5. Leykotsit miqdorini sanash usullarini, leykotsitar formulani; 6. Qon shaklli elementlarini tekshirishni.
4.	<p>VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma'ruzalar; • amaliy ishlarni bajarish va xulosalash; • interfaol keys-stadilar; • blitz-so'rov; • guruhlarda ishslash; • taqdimotlarni qilish;
5.	<p>VII. Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va nazorat uchun berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazoratni toshirish.</p>
6.	<p>Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbalari</p> <p><i>Asosiy adabiyotlar</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Jo'raeva M.A. Klinik laborator diagnostika. Darslik. 2020 y. 2.Jo'raeva M.A. i drugie.. Klinicheskaya laboratornaya diagnostika. Uchebnik. 2020 y. 3. Stuklov I.N., Kozinets G.I., Tyurina N.G. - Uchebnik po hematologii/ M.: Prakticheskaya meditsina, 2018 g. 4. Kishkun A.A. Klinicheskaya laboratornaya diagnostika. Uchebnik. M.: GEOTAR. - Media, 2015.

	<p>5.Kishkun A.A. Klinicheskaya laboratornaya diagnostika: uchebnoe posobie/ - M: GEOTAR-Media, 2019. (elektron).</p> <p>6. Lugovskaya A.S., Pochtar M.E. Gematologicheskiy atlas. Triada-Tver, 2014. (elektron).</p> <p>7.Aripov A.N., Fesenko L.M, Aripov O.A., Ismailova N.I. Klinik laborator diagnostika bo'yicha qo'llanma. Toshkent, 2006.</p> <p>8.Aripov A.N., Fesenko L.M, Aripov O.A., Ismailova N.I., Muxamediyarova R.G. Rukovodstvo po klinicheskoy laboratornoy diagnostike. Tashkent, 2007.</p>				
	<p><i>Qo'shimcha adabiyotlar</i></p> <p>1. Lugovskaya S.A., Pochtar M.E. Gematologicheskiy atlas. Triada-Tver, 2014.</p> <p>2. Titmush E., Adams K. SHeyka matki. Sitologicheskiy atlas. Moskva 2014.</p>				
	<p><i>Internet saytlari</i></p> <p>1. www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi xukumat portali.</p> <p>2. www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.</p> <p>3. www.tma.uz – Toshkent tibbiyot akademiyasi sayti</p> <p>4. www.mma.ru – Moskva tibbiyot akademiyasi sayti</p>				
7.	Fan dasturi Oliy ta'lim yo'nalishlari va mutaxassisliklari bo'yicha o'quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvifiqlashtiruvchi Kengashning 2023 yil 29-avgustdagi 4-slonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.				
8.	<p>Fan dasturi bo'yicha ma'sollar:</p> <table> <tr> <td>Abdrashitova G.S</td> <td>«Xalq tabobati va ichki kasalliklari propedevtikasi» kafedrasи mudiri</td> </tr> <tr> <td>Kadirbergenova S.J.</td> <td>«Xalq tabobati va ichki kasalliklari propedevtikasi» kafedrasи assistenti</td> </tr> </table>	Abdrashitova G.S	«Xalq tabobati va ichki kasalliklari propedevtikasi» kafedrasи mudiri	Kadirbergenova S.J.	«Xalq tabobati va ichki kasalliklari propedevtikasi» kafedrasи assistenti
Abdrashitova G.S	«Xalq tabobati va ichki kasalliklari propedevtikasi» kafedrasи mudiri				
Kadirbergenova S.J.	«Xalq tabobati va ichki kasalliklari propedevtikasi» kafedrasи assistenti				
9.	<p>Taqrizchilar:</p> <table> <tr> <td>Menlimuratov P.T.</td> <td>RKTTM Allergologiya bo'limi shifokori t.f.n.</td> </tr> <tr> <td>Almagambetova U.Q.</td> <td>RKTTM Gemotologiya bo'limi mudirasi t.f.n.</td> </tr> </table>	Menlimuratov P.T.	RKTTM Allergologiya bo'limi shifokori t.f.n.	Almagambetova U.Q.	RKTTM Gemotologiya bo'limi mudirasi t.f.n.
Menlimuratov P.T.	RKTTM Allergologiya bo'limi shifokori t.f.n.				
Almagambetova U.Q.	RKTTM Gemotologiya bo'limi mudirasi t.f.n.				